

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Fjellkraft AS
Postboks 7033 St Olavs pl.
0130 OSLO

Vår dato: 20 DES 2012
Vår ref.: NVE 201207386-3 ksk/toc
Arkiv: 312/002.DDEZ
Deres dato: 9.11.2012
Deres ref.:

Saksbehandler:
Tor Carlsen

Fjellkraft AS - Søknad om tillatelse til bygging av Benna kraftverk i Gausdal kommune i Oppland. NVEs vedtak.

NVE mener at på grunn av konflikter med verneverdiene for vassdraget er tiltaket i strid med vannressurslovens §§ 34 og 35. Forekomster av rødlistearter i flere truetkategorier og hensynskrevende naturtyper av A-verdi, tilsier at ulempene ved tiltaket større enn fordelene og dermed er ikke kravet i vannressursloven § 25 oppfylt. Det gis ikke konsesjon til å bygge Benna kraftverk. På grunn av artenes og naturtypenes sårbarhet er det lite sannsynlig at konflikten kan løses med endringer av tiltaket.

Søknaden

Fjellkraft AS søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Benna kraftverk i Gausdal kommune i Oppland fylke. Benna er en sideelv til Jøra som er en elv i vassdraget Gausa. Benna kraftverk planlegger å utnytte en eksisterende regulert elvestrekning. Bennesjøen har siden 1923 blitt regulert i forbindelse med Holsfossen kraftverk. Det regulerte feltet utgjør 55 % av nedbørsfeltet til Benna kraftverk.

Benna kraftverk skal utnytte fallet mellom kote 785 og 450, en brutto fallhøyde på 335 m. Kraftverket skal ha en midlere årsproduksjon på 5,9 GWh og en installert effekt på 0,99 MW. Slukeevne er satt til 392 l/s noe som utgjør 42 % av middelvannføringen på 932 l/s. Minste slukeevne er satt til 20 l/s, og det er planlagt slipp av minstevannføring på 74 l/s sommer og 54 l/s vinter.

Inntaksdammen er planlagt utført i betong med høyde 1,5 m og lengde på 20 m. Inntaksmagasinet vil dekke et areal på 1000 m² og det er ikke planlagt regulering av magasinet. Vannveien er tenkt bestående av 4160 m rør i grøft. Kraftstasjonen er planlagt i dagen på jordbruksareal. Det vil kun bli behov for sammenlagt 100 m ny vei til inntak og kraftstasjon. Fra kraftstasjonen blir det etablert en 250 m lang luftlinje til eksisterende nett.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

I St.prp. nr. 75 (2003-2004), suppleringsplan for vassdrag, ble det åpnet for å gi konsesjon på mikro- og minikraftverk som har en installert effekt mindre enn 1 MW. Dette ble vedtatt av Stortinget 18.2.2005, jf. vedtak nr 240. Det er satt som en klar forutsetning at eventuelle utbygginger ikke må komme i konflikt med verneverdiene.

Om søker

Fjellkraft AS er 100 % eid av Nordkraft AS, som igjen er eid av Narvik kommune, Hålogaland kraft og Troms Kraftforsyning og Energi. Fjellkraft AS har inngått en avtale med fallrettighetshaverne om utbygging og drift av Benna kraftverk.

Høring

Saksbehandling av søknader etter vannressursloven er gitt i lovens kap. 3. I henhold til vannressursloven § 24 2. ledd, bokstav c, kan NVE unnlate kunngjøring dersom det er klart at en søknad må avslås. NVE har vurdert søknaden etter denne bestemmelsen.

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) vurdering og konklusjon

Tiltaksområdet ligger innenfor vassdrag 002/4 Gausa som ble vernet i 1980 i forbindelse med andre runde av verneplan for vassdrag. Samlet verneområdet er 945 km² og berører kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Gausdal og Lillehammer i Oppland fylke. Det er åpning for bygging av nye vannkraftanlegg med installert effekt på under 1 MW i vernede vassdrag, men vannressursloven § 35 1. ledd post 5 sier at

«Nye anlegg kan bare tillates hvis hensynet til verneverdiene i vassdraget ikke taler imot»

Fra søknaden punkt 2.3 siteres:

«Redusert vannføring i vassdraget kan redusere livsvilkårene for organismer i og nær vannstrengen. Vassdraget er vernet og verneverdier vil bli påvirket. Med foreslåtte avbøtende tiltak er tiltaket ansett å medføre middels/store konsekvenser.»

Den miljøfaglige rapporten som er vedlagt søknaden inneholder konsekvensutredning for biologisk mangfold. Rapporten gir et godt grunnlag for å vurdere virkningene av tiltaket og NVE vurderer at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig etter naturmangfoldloven § 8. I rapporten nevnes det at Benndalen ble fremhevet som et av de mest verdifulle objektene innenfor vassdraget i forbindelse med varig vern av Gausa i 1976. Det kommer også fram i rapporten at denne vurderingen er ytterligere underbygd ved registreringer gjort i etterkant av vernet.

Slik NVE ser det er prosjektet i strid med vernegrunnlaget for vassdraget og dermed i konflikt med vannressursloven §§ 34 og 35.

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1.7.2009. Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet føre-var-prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning. Naturmangfoldloven § 7 legger føringer for myndigheter der det gis tillatelse til anlegg som vil kunne få betydning for naturmangfoldet. I NVEs vurdering av søknaden om Benna kraftverk legger vi til grunn bestemmelsene i §§ 4 og 5.

Den miljøfaglige rapporten peker på en samlet konsekvens som er stor negativ for biologisk mangfold. Viktigste negative konsekvenser er nedsatt luftfuktighet og forhøyet lufttemperatur. Konsulentene mener dette vil påvirke rødlistearter og andre kravfulle arter negativt, forringe de verdifulle naturtypene samt redusere Benndalen sin verdi som bekkeløft generelt sett.

§ 4. forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer

Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det anses rimelig

Benna inneholder to lokaliteter med den rødlistede (NT, nær truet) naturtypen bekkekluft og bergvegg verdisatt til svært viktig (A-verdi). I tillegg vil tiltaksområdet berøre en beiteskog vurdert til viktig (B-verdi), en beitemark vurdert til lokalt viktig (C-verdi) og et område med den rødlistede (EN, sterkt truet) naturtypen slåttemark vurdert til svært viktig (A-verdi).

På grunn av tilstedeværelse av truede naturtyper av nasjonal verdi, vurderer NVE at utbyggingsprosjektet i Benna til å komme i konflikt med naturmangfoldloven § 4.

§ 5. Forvaltningsmål for arter

Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.

I influensområdet til Benna kraftverk er det registrert i alt 28 rødlistede karplanter, lav, sopp og fugl. Tre av de rødlistede artene, fossefiltlav, elfenbenslav og trollsotbeger er sterkt truet (EN). Særlig fossefiltlav blir fremhevet i miljørapporten som utsatt og vil bli sterkt påvirket av utbygging. Andre arter som er registrert i området er hodeskodelav (VU, sårbar), praktlav (VU), trådragg (VU), almelav (NT), brundogglav (NT), flatragg (NT), gubbeskjegg (NT), hvithodenål (NT), rimnål (NT), rustdoggnål (NT), sprikeskjegg (NT), taigasnyltekjuke (VU), sprekk-kjuka (VU), duftskinn (NT), harekjuka (NT), kromgul bregnehette (NT), rosenkjuka (NT), rynkeskinn (NT), vepsevåk (VU), strandsnipe (NT), dalfiol (NT), engbakkesøte (NT), fjellnøkleblom (NT), hengepiggrør (NT) og huldregras (NT). Det er ikke registrert rødlistede moser i området, men det er et visst potensial for rødlistede tvebladmoser i tilknytning til død ved nær elva.

På grunn av tilstedeværelsen av flere truede fuktighetskrevede arter, vurderer NVE utbyggingsprosjektet i Benna til å komme i konflikt med naturmangfoldloven § 5 første ledd

Vi viser også til Olje og energidepartementets retningslinjer for småkraftverk hvor det står at

«Tiltak som kommer i konflikt med arter som er "kritisk truet" eller "sterkt truet", eller naturtyper som Norge har et internasjonalt ansvar for, eller vil vanskeliggjøre nasjonal oppfyllelse av internasjonale avtaler kan ikke påregne å få konsesjon.»

Konklusjon

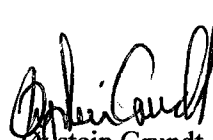
NVE mener at på grunn av konflikter med verneverdiene for vassdraget er tiltaket i strid med vannressurslovens §§ 34 og 35. Forekomster av rødlistearter i flere truetkategorier og hensynskrevende naturtyper av A-verdi, tilsier at ulempene ved tiltaket større enn fordelene og dermed er ikke kravet i vannressursloven § 25 oppfylt. Det gis ikke konsesjon til å bygge Benna kraftverk. På grunn av artenes og naturtypenes sårbarhet er det lite sannsynlig at konflikten kan løses med endringer av tiltaket.

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Kopi: Oppland fylkeskommune, Postboks 988, 2626 LILLEHAMMER
Gausdal kommune, Segalstad Bru, 2651 ØSTRE GAUSDAL
Fylkesmannen i Oppland, Serviceboks, 2626 LILLEHAMMER